

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟ ΚΙΝΗΤΟ... ΟΧΥΡΩΜΑ ΤΟΥ ΝΤΕΣΣΕ

Σε μιὰ έκστρατεία του στην Ιταλία, ο Μέγας Ναπολέον ένεπι- στεύθη τή φρονήσι μιὰς άχυρωμένης θέσεως στον περιήρημο στρα- τηγό του Ντεσέξ.

—Στρατηγέ, τού ειπε, θέλω να εξασφαλίσω τα νώτα μου από την επίθεση των Αύστριακών και γι' αυτό έμπιστεύομαι σε σάς την υπεράσπισι του οχυρώματος αυτού. Καμιά δύναμις δεν θα σάς άναγκάσει να τó εγκαταλείψετε!

—Έφ' όσον θα ύπάρχη στις φλέβες μας έστω και μιὰ ρανίδα αίματος, Μεγαλειότατε, ούδέποτε τó οχύρωμα αυτό θα εγκαταλει- ρθη από μιάς, απάντησε ο γενναίος Ντεσέξ.

Οί Αύστριακοί δεν άρρησαν πράγματι να προσβάλουν τó οχύρω- μα, άλλ' άπεκρούσθησαν ήρωϊκώς από τούς Γάλλους υπερασπιστάς του. Δευτέρα και τρίτη επίθεσις απέληξε στο ίδιο αποτέλεσμα, πράγμα που άνάγκασε τούς Αύστριακούς να μεταποίσουν τó κέν- τρον των έπιχειρήσεών τους σε άλλο σημείο.

Ο στρατηγός Ντεσέξ τότε βρέθηκε σε τρομερά δύσκολη θέσι. Γιατί ή έπρεπε να παραμένη στο οχύρωμά του, όποτε ο έχθρός θα προχωρούσε άπερίσπαστος, λεηλατώντας τα πάντα, ή έπρεπε να ά- κολουθήσει τούς Αύστριακούς και να τούς έμποδίσει στην προέλασι τους, όποτε θ' άθετάσε τó λόγο που έδωκε στον αυτοκράτορα, δι- δεν θάφινε ποτέ από τó οχύρωμά του.

Μ' ένα έξυπνο, τέλος, και πρωτότυπο τέχνασμα, μπόρεσε να συμβιβάσχη τά άσυμβίβαστα: Πρώτος αέ- τος απέσπασε από τó οχύρωμα έναν πάσσαλο και διάφορα είδηρα και τα φροτώθηκε στην πλάτη του. Τό ίδιο έκαμαν κι' όλοι οι στρατιώτες του, σι τρώ- νο, που στην θέσι εκείνη να μη μέιναν πλέον παρά τά θυμέλια τού οχυρώματος. Τó κυρίως οχύρωμα ει- χε μεταφερθή έτσι τή νύχτα σ' ένα μακρονό λόφο, που ήταν τó πιο επικαιρο σημείο της άμύνης, με την προπή που ειχαν λάβει ή πολεμικές έπιχειρήσεις. Και τó πρωί οί Αύστριακοί βρέθηκαν άνωμώτατοι με τούς Γάλλους στο νέο αυτό δυνατό οχύρωμα τού Ντεσέξ. Συγχρόνως ο Ναπολέον έλάθεινε την εξής λιστελή τού γενναίου στρατηγού:

«Μεγαλειότατε. Μού έίπατε να μην έκκενώσω τó οχύ- ρωμα. Δεν τó έξεκένωσα, τó μετέφερα»

έδικηθή την τιμή της κόρης του!... Κανείς όμως δεν μπόρεσε να τού δώση έστω και την παραμικρή πληροφορία για τούς απαγωγείς. Κανείς δεν τούς ειδε, μες στη μαύρη εκείνη νύχτα. Και τότε ο Με- χριούμι σκέφτηκε, στην άελιελισία του, να καταφύγη στη μαύρη μά- γισσα, την Κίτρα, τή γυναίκα που την περιφρονούσε ως τότε, και να την παρακαλέση να χρησιμοποιήση τή διαβολική της δύναμι για να μάθη πού βρισκότανε ή κόρη του, ποιάς τού την πήρε...

Όταν ή Κίτρα ειδε μπροστά της τόν πατέρα της νέας, συντε- ριζμένο—και τροπιασμένο—να την παρακαλή, κλαίροντας σχε- δόν, να συμβουλευθή τα πνεύματα για να τής πούν τί απέγινε ή Πιερίεμ, ή μευροπρόσωπη στρίγγλα άρχισε να γελάη μοχθηρά.

Πιστεύεις, λοιπόν, τώρα στη μάγισσα; τόν ρώτησε. Πώς καταδέχεσαι έσθ, ένας σφρός άνθρωπος, και ζητάς τά φώτα της μάγισσας; Και πώς τολμάς να ζητάς από μένα να βοηθήσω την κόρη σου, άφοδ ή ίδια μου ειχε πη κάποτε δεν πιστεύει στη δύναμι μου;

—Συχώρεσε την... συχώρεσε με!... ψιθύρισε ο Μεχιούμι, σκύ- βοντας τó κεφάλι του... Είμαι πατέρας...και ύποφέρω αυτή τή στιγμή... Πέ μου, άν μπορείς, πού εινε ή κόρη μου...

—Πώς δεν μπορεί! φώναξε ή μάγισσα. Τίποτα δεν εινε αδύ- νατο για μένα!... Και θα σοδ τó άποδείξω! Αφοδ θέλεις να μά- θης πού βρίσκεται τώρα ή κόρη σου, γνώριξε τó από μένα, δι- εινε σπλάθα στο χαρμό του μπέη τού Άλγερίου!...

Ο Μεχιούμι σκέπασε από νεροπή τó πρόσωπό του με τά δυό χέρια του, μονγκρίζοντας σαν πληγωμένο θηριο...

Την άλλη μέρα, ο μπέης και ή Μεριέμ βρέθηκαν νεκροί σ' ένα από τά κούσια τού παλατιού. Ο Σελήμ που τούς ειδε πρώτος, κα- τάλαβε άμέσως από τó μελάνιασμα των χειλιών τους, πώς ειχαν δηλητηριασθή...

Ο Μεχιούμι δεν ήθελε να ζήση ή κόρη του μετά την άτιμωσί της... Θυμήθηκε ότι από την Έσση Βρούσι μονάχα ο μπέης και οί κύνσοοίμου τον έπιναν νερό. Και την προηγουμένη νύχτα, ο σλε- μάς έκοριξε ένα τρομερό δηλητήριο στη βρύσι, βέβαιος ότι από τó νερό αυτό θα έπινε ο μπέης, προσφέροντας και στην εύ- νοουμένη του. Και τó δηλητήριο που θα τιμωρούσε τόν άρπα- γα, θα γάτωνα και τó θυμά του από τó μαρτύριο μιὰς προσωα- σμένης ζωής.

Έτσι κι' έγινε... Κισμέτ!...

ΣΑΡΑ ΝΤΩΜΠΙΖ

Ο ΣΤΙΧΟΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΡΟΥΜΕΛΗ

Τή μίνα μου τή Ρούμελη ν' άγνάντευα τó λαχταρό... Ψηλά που με νανούριζες, καίμεινο Καρπενήσι! Τρανά πλατάνια ξεδιφούν στις βρύσες με τó κρύο νερό Σαρακατσάνα ροβολάει και πάει για νά γεμίση.

Με κρυσταλλένια σφιριχτά σε λόγγους φεύγουν σκοτεινούς Κοτσούρια και βοσκόπουλα με τά λαμπρά τά μάτια, Νερά βροντούνε στο γρεμίο και πάνε προς τούς ούρανούς 'Για κι' όρθά σαν την ψυχή της Ρούμελης τά έλλάτια.

Κάμπε Άτιτζε με πλάνεφες κι' έγώ για τίς χορφές πουνύ Καί για τραχιές άνηφοριές σηκώνω τó κεφάλι... Φυλακωμένη πέδικα που κλαίει γι' άλαφινό βουνό Δέφνει ή ψυχή μου στο κλισίβι τά νυχία της κορούλι.

ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Συχνά πώς φτάνω σε θαροδύ, πουλί κρημμένο στα κλισιά. Άηδόνι, έσένα, πλάνο, Και κάποτε για μιὰ στιγμή σκληρή της μοίρας μου άπονιά. Νομίζω πώς σε πλάνο.

Όμως μονάχα τ' άξαφνο φτερούγιόμα σου που θροεί. Σαν άστρατή μ' άγγίζει. Και νοιώθω έκει που μάχομαι, να γυρεύεται όλη μου ή ζωή. Σ' ένα κλαδί που τρέφει...

ΜΙΑΤ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΑΓΑΠΕΣ

Κοιμάται ή νειά και ξάγρυπνος ο νεϊός περινοδιαδύει και λαχταρά και τραγουδεί τή νειά τήν κοιμισμένη... Στο κεντητό προσκέφαλό και στ' άπαλό σου στώμα, κόρη, τόν ύπνο χόρτασε, κόρη, κοιμήσου άκόμα

κι' όσε τó νεϊό να ξαγρυπνά, να κάνη σου καρτέρι. Γιατί θε νύφης ένας καιρός, όταν σε κάνη ταφι, που αϊτός γλυκοκοιμώμενος θα σοδ γυρνά τήν πλάτη και σέ τó βρέφος θα κρατάς και δεν θα κλείνης μάτι.

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΑΠ' ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΜΟΥ

Στή θεριωμένη καλαμιά, που δλόχρονη ξαπλώνει, έκει βαθεία τά ζωντανά βόσκον πεδικλωμένα. Στρώμα στη γη τά φύλλα της ή δοάνα που τ' άλώνει και τó χειμώνα καρτερώ να μ' εβρη έρημιωμένα.

Κι' απ' τó χροσό των άσταζίων μεγάλο πανηγύρι πίστα λειά δεν έμεινε στον κάμπο τó γυννό, παρό τά λίγα κότσουλα που παίρνουν τόρα γύρω με τής νοτιάς τó φέσημα στ' άλωνι τ' άδειανό.

Φύσα, νοτιά, και σκόρπιζε τά μαραμμένα φύλλα, να κατεβεί ή ρεμματιά ποτάμι τα νερά, να σωριαστούνε στις αϊλές πάλι βαρεία τά ξύλα κι' ο Ξενιολάτης τή χροσή να σβιχ τή σπορά!

ΑΛ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Η ΚΑΜΑΡΑ ΜΟΥ

Στή χροσή μου τή νεϊότη, στον καλό τόν καιρό μου, έναν πόθο διαφύσα κι' ειχα πάντα δνειρό μου.

Τή ζωή λαχταρούσα στους άγρους και στα δίση στο γαλάσιο τó κίμα, στη σμαράγδινη πλάσι και τής φρίσης χοροδύσαν όλα τότε τά πλάτη στής πλατειάς τής καρδιάς μου τó μεγάλο παλάτι.

Άγαπούσα τόν κόσμο κι' ειχα μόνη χαρά μου να πετάξω μακριά σου, δι στενή κάμαρά μου. Τώρα ή άδεια καρδιά μου, που όλα τάχει μισήσει, μόνη έσένα λατρεύει, τής ψυχής ομοκλήσει.

Σύ την πλάσι δη κλείνεις μέσ' στους τέσσερες τοίχους που βουβά άντιπαλόνε με θανάσιμους στίχους, και θαροδύ πώς πλαταίνουν μπρός, τριγύρω και κάτω όσο φεύγω τόν κόσμο με λαχτάρα θανάτου.

Μου μπαίνον τόν τάφο νάχο [μόνη χαρά μου... Άχ!... να στένετε άκόμα ή μικρή [κάμαρά μου!...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

